

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Ajankohtaista kuntataloudesta

Taloustorstai

2.5.2019

Minna Punakallio
@MinnaPunakallio

Talous- ennusteet päivittyneet

Suomen kansantalous nyt ja ennusteet

- <https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/talous/paaekonomistin-palsta>
- Lisää materiaalia
 - Suomen Pankin,
 - valtiovarainministeriön ja
 - esimerkiksi eri pankkien nettisivuilla

Talous

Opetus ja kulttuuri

Sosiaali- ja terveysasiat

Yhdyskunnat ja ympäristö

Elinvoima ja työllisyys

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asiantuntijapalvelut / Talous / Pääekonomistin palsta

[På svenska](#) [Tulosta](#)

Pääekonomistin palsta

14.2.2019

MINNA PUNAKALLIO
PÄÄEKONOMISTI

LINJOILLA

Tervetuloa Kuntaliiton pääekonomistin Minna Punakallion palstalle! Tällä sivustolla käsittelemme ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

[Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio](#)

Pääekonomistin vinkkilista

- Vinkki 1: Mielenkiintoisia raportteja liikkeellä
- Vinkki 2: Kuntatalouden tila 2018
- Vinkki 3: Tilinpäätösarvioledot ja Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumi (Rafo)
- Vinkki 4: Uusi peruspalvelujen hintaindeksi

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2019

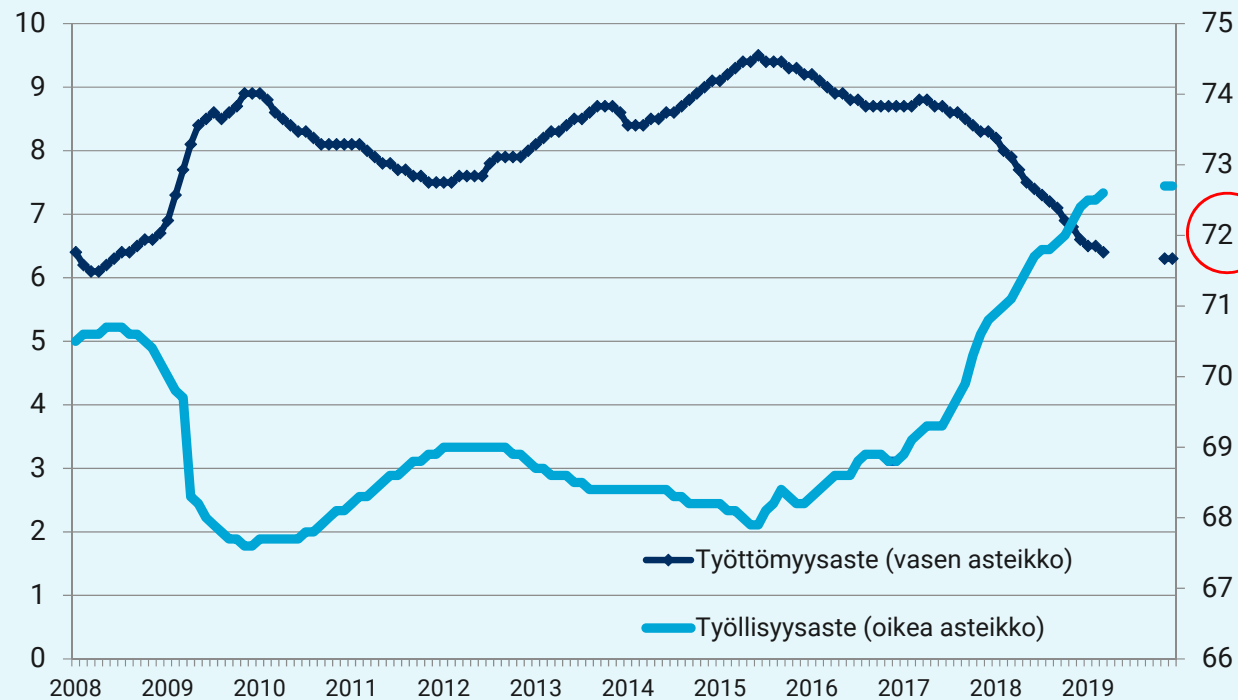
Laitos	Julkaisu- ajankohta 2018/2019	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
OECD	marraskuu	1,8	6,9	..	..
Suomen Pankki	joulukuu	1,9	7,2	2,4	1,3
Hypo	tammikuu	1,5	7,0	2,5	1,5
OP	tammikuu	1,6	6,5	2,5	1,4
Nordea	tammikuu	1,5	6,5	2,5	1,2
Euroopan komissio	helmikuu	1,9	7,2 (marras)	..	..
S-Pankki	maaliskuu	1,6	6,7	2,3	1,3
Aktia	maaliskuu	1,7	6,5	..	1,5
PTT	maaliskuu	1,5	6,0	2,3	1,2
ETLA	maaliskuu	1,4	6,7	2,2	1,2
Danske Bank	maaliskuu	1,7	6,5	2,5	1,3
VM	maaliskuu	1,7	6,3	2,8	1,2
Handelsbanken	huhtikuu	1,5	6,5	2,3	1,2
PT	huhtikuu	1,4	6,6	2,7	1,4

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2020

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2018/2019	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
OECD	marraskuu	1,6	6,5	..	..
Suomen Pankki	joulukuu	1,7	7,1	2,7	1,5
Hypo	tammikuu	1,5	6,5	2,5	1,5
OP	tammikuu	0,8	6,5	2,5	1,4
Nordea	tammikuu	1,0	6,3	2,7	1,6
Euroopan komissio	helmikuu	1,7	6,9 (marras)	..	..
S-Pankki	maaliskuu	1,4	6,5	2,2	1,4
Aktia	maaliskuu	1,3	6,3	..	1,6
PTT	maaliskuu	1,8	5,8	2,4	1,4
ETLA	maaliskuu	1,2	6,7	2,8	1,4
Danske Bank	maaliskuu	1,2	6,4	2,5	1,5
VM	maaliskuu	1,4	6,1	3,3	1,5
Handelsbanken	huhtikuu	1,0	6,5	2,5	1,4
PT	huhtikuu	1,5	6,5	2,1	1,5

Työmarkkinoiden tila

Työttömyys- ja työllisyysasteen trendi, prosenttia

Juha Sipilän
hallituksen
työllisyys-
tavoite

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus 26.4.2019, ennuste VM Taloudellinen katsaus, kevät 2019

Kuntatalouden ennuste päivitettiin 4.4.2019

- [Kuntatalousohjelma](#) ja [julkisen talouden suunnitelma](#) julki 4.4.2019
 - [Kuntaliiton yhteenveto](#) keskeisistä päätöksistä
 - [Kalvot](#) ennusteesta
 - Tekninen, uutta hallitusohjelmaa edeltävä kierros. Uutta kuitenkin kahden kuntien valtionosuusjärjestelmään suunnitellun uuden kannustinjärjestelmän peruuntuminen
 - kuntien käyttötalouden menojen kannustinjärjestelmä
 - kuntien rakennuskannan kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen kannustinjärjestelmä
 - Jäljelle jäi kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmä (40 milj. € v. 2020)
- Ennusteessa kuntien toimintamenot kasvavat tänä vuonna 2,7 % ja 3,4 % ensi vuonna.
- Tulopuolella kuluvana vuonna vahvistuvat verotulot ja ensi vuonna valtionosuudet.
- Tilikauden tulos pysyy hieman nolla yläpuolella. Rahoitusjäämä raskaasti miinuksella.

Kuntien ja kuntayhtymien talous, mrd.€ (painelaskelman mukaan)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintakate	-27,50	-28,55	-29,42	-30,59	-31,72	-32,90	-34,10
Verotulot	22,55	22,44	23,80	24,56	25,49	26,29	27,05
Käyttötalouden valt.os.	8,54	8,49	8,29	9,28	9,41	9,80	10,23
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,37	0,32	0,27	0,17	0,08	-0,02	-0,11
Vuosikate	3,96	2,70	2,93	3,42	3,25	3,17	3,06
Poistot	-2,82	-2,74	-2,84	-2,94	-3,04	-3,14	-3,24
Satunnaiset erät, netto	0,14	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Tilikauden tulos	1,28	0,02	0,14	0,53	0,26	0,08	-0,13
Tulorah. korjauserät	-0,53	-0,41	-0,41	-0,41	-0,41	-0,41	-0,41
Tulorahoitus, netto	3,57	2,35	2,57	3,06	2,89	2,81	2,70
Investoinnit, netto	-3,46	-3,84	-4,08	-4,27	-4,35	-4,45	-4,40
Rahoitusjäämä ¹⁾	0,11	-1,48	-1,50	-1,21	-1,45	-1,65	-1,70
Lainakanta	18,42	19,41	20,98	22,25	23,76	25,47	27,23
Rahavarat	6,40	6,02	6,02	6,02	6,02	6,02	6,02

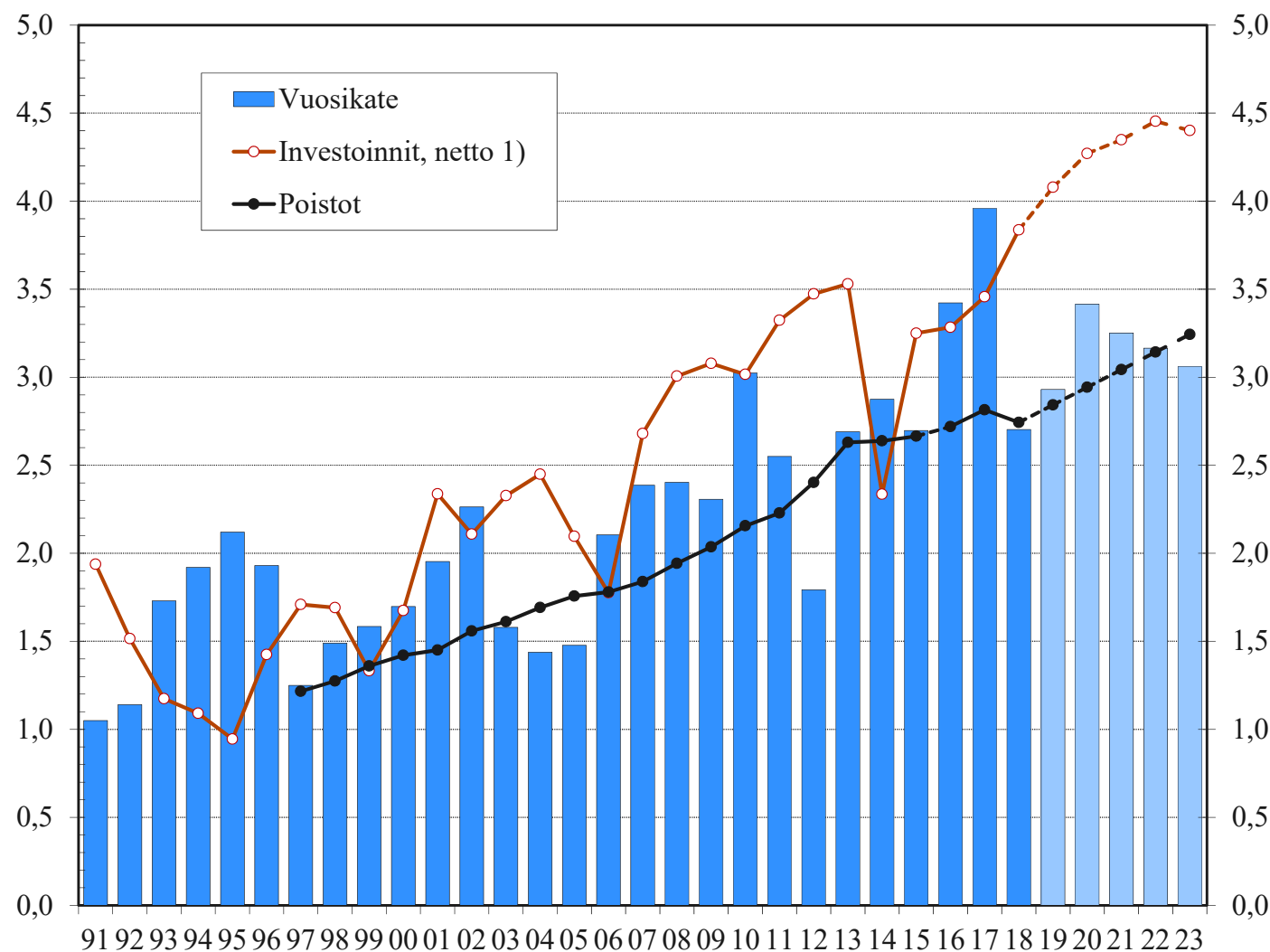
1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto
Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ 1991-2023 (painelaskelman mukaan) mrd.€

1) Investoinnit, netto =
Käyttöomaisuusinvestoinnit-rahoitusosuudet
- käyttöomaisuuden myyntitulot.

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon
vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten
yhtiöittäminen.

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus,
Vuosien 2019-2023 arviot VM 4.4.2019

Kuntatalouden ennusteeseen liittyviä taustatietoja

- Kuntatalousohjelmassa julkaistiin myös:
 - Peruspalvelujen hintaindeksiennuste: +2,4 % (2019), +3,0 % (2020)
 - Kuntien ansiotasoindeksi: 3,6 % (2019), +3,8 % (2020)
 - Molemmat nousivat hieman talven ennusteesta.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BKT ja työllisyys							
BKT:n arvo, mrd. euroa	223,9	233,6	241,7	249,8	257,6	265,1	272,1
BKT, määrän muutos, %	2,7	2,3	1,7	1,4	1,2	1,0	0,7
Työllisten määrä, muutos-%	1,0	2,7	1,2	0,4	0,3	-0,2	-0,4
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,3	6,1	6,0	6,1	6,3
Työllisyysaste (15-64-vuotiaat), %	69,6	71,7	72,7	73,2	73,6	73,5	73,3
Palkkasumma, muutos-%	2,2	4,7	4,0	3,7	3,4	2,8	2,6
Eläketulot, muutos-%	3,1	3,2	3,6	3,3	3,6	3,7	3,5
Hinnat ja kustannukset, %							
Yleinen ansiotaso, muutos	0,2	1,8	2,8	3,3	3,1	3,0	3,0
Kuntien ansiotaso, muutos	-1,1	1,3	3,6	3,8	3,1	2,8	2,8
Kuluttajahinnat, muutos	0,7	1,1	1,2	1,5	1,7	1,8	1,8
Rakennuskustannusindeksi	0,3	2,3	2,1	2,3	2,4	2,2	2,0
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	4,9	4,7	2,3	2,4	2,3	2,1	2,0
Valtionosuusindeksi:							
Peruspalvelujen hintaindeksi ¹⁾ , muutos	-1,1	1,4	2,4	3,0	2,7	2,6	2,5
Valtionosuusindeksi, muutos	-0,5	1,4	1,6	2,7	2,7	2,6	2,5

Lähde: VM / Kansantalousosasto

1) Peruspalvelujen hintaindeksi, jossa huomioitu ansiotasoindeksissä lomarahojen leikkaus v. 2017 ja palautuminen v. 2020 TK:n ilmoittaman mukaisena (1,46 %-yksikköä)

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

Prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta)

MAKSU/VUOSI	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*
Sairausvakuutusmaksu	1,08	0,86	0,77	1,35	1,36	1,36
Työttömyysvakuutusmaksu	3,30 ^{a)}	2,60 ^{b)}	2,05 ^{c)}	2,05 ^{d)}	1,80 ^{d)}	1,80 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu (keskim.)	21,95	21,60	21,20 ^{e)}	20,80	20,80	20,80
- Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{e)} (sis. työkyvyttömyyseläkemaksun)	17,05	16,75	17,25	16,85	16,85	16,85
- varhaiseläkemenooperusteinen maksu ^{f)}	0,90	1,00	-			
- eläkemenooperusteinen maksuosa ^{g)}	4,00	3,85	3,95	3,95	3,95	3,95
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu	16,99	16,88	16,90	16,50	16,50	16,50
MUUT (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Työnantajan maksut (keskimäärin)	26,53	25,29	24,29	24,47	24,23	24,23
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-2,91	-1,25	-1,00	+0,18	-0,24	0,00
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53 v. tai yli 62 v.)	6,15	6,35	6,75	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62 v.)	7,65	7,85	8,25	8,65	8,65	8,65

^{e)} Vuodesta 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä uuden työkyvyttömyyseläkemaksun. **Taulukossa km. työnantajan osuus.**

^{f)} Varhe poistui 2019. Sen korvasi jäsenyhteisökohtaisesti vaihteleva työkyvyttömyyseläkemaksu, joka peritään osana palkkaperusteista maksua.

^{g)} Eläkemenooperusteista maksua maksetaan niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005.

^{a)} 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 2 059 500 euroon asti

^{b)} 0,65 % palkkasumman ensimmäiseen 2 083 500 euroon asti

^{c)} 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 086 500 euroon asti

^{d)} Palkkasummarajan ylittävältä osalta

Eläkejärjestelmien erillisyyssraportti julki. Kuntaliitto jätti raportista lausunnon.

- Yhdistymisen jälkeen kuntatyönantajan maksu määräytyisi TyEL:in kustannustason mukaan TyEL-tasoisien eläketurvan osalta
 - Kunnat voivat valita eläkelaitoksen
- Kunnat vastaavat myös Julkis-Kevaan jätetystä TyEL:iä paremmasta eläketurvasta sekä neutralointisumman rahoituksesta
- Yhdistyminen lähentää hyvin pitkällä aikavälillä kuntasektorin eläkemaksun yksityiselle tasolle
- Eläkejärjestelmien yhdistymisellä on mahdollisuus saavuttaa yksi, erillisiä eläkejärjestelmiä vahvempi eläkejärjestelmä
- Näiden tekijöiden vuoksi Kuntaliitto tukee ehdotusta eläkejärjestelmien yhdistämisestä
- Jatkotyössä on kuitenkin minimoitava edellä mainittuja riskejä ja varattava valmistelulle riittävä työrauha

Lisätietoa

- www.kuntaliitto.fi
- Raportti:
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161385>
- Lausunnot:
https://stm.fi/hanke?tunnus=STM059:00/2018#kuuleminen_4a8bb765-428c-4294-bbbc-2d30a131e034

Tulevalla hallituskaudella kuntien asukkaat tarvitsevat vaikuttavia ja hyvin tuotettuja palveluita. Palveluiden rahoitus tulee olla kestävällä tasolla, eikä kuntien valtionosuuksia saa enää leikata.

Minna Punakallio
pääekonomisti